БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

42-дохи жэлээ гарана.

БУРЯАД УНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министрнүүдэй Советэй орган

№ 257 (10933) | 1965 оной октябриин 30, суббото | Сэн 2 мүнгэн

ТИМЛЮГЭЙ ЦЕМЕНТ-ШИФЕРЭЙ ЗАВОД. Эндэ КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөн үдэр ерэхэ бүри үргэдэнэ. Заводой клинкер гаргадаг цехэй коллектив жэлэй дүүрэтэр даалгабариhаа гаднур 14 мянган тонно клинкер үйлэдбэридэ үгэхын түлөө шанаар тэмсэжэ оронхой. Халаан бүхэнэй нормо ходо үлүүлэн дүүргэгдэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (баруун гарhаа): цехэй начальник П. И. Позняков ахалагша машинист Г. М. Миловидовтай хөөрэлдэжэ байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ОЛОНОЙ ЭДЭБХИ ҮҮСХЭЛ

Торгоин совхозой ...ад алуулгынгаа бүхэнэй шэгнүүдэ зуун килограмм гэжэ хэлсээд, газарта гараа hэчэ уданшьегүй хаа ...жэ болоод, торгоинталан абагшад айжахы бүхэндэ бии ...д мүнөө тэрэ үүсдүн гаргагдажа ...гшэ Иван Никибага комплексиг ...эд, hара бүхэнэй ...мянганhаа дээ... болэдхэдэг болоо ...хүнэй нэрэ обоо, ...ижень мэдэхэ зон ...байhан аад, ганжа, тэрэнэй үүсхэн модо бэлэдхэгхалгэрhэн хүдэлөө...ниинь мэдэжэ.

...ндэрнүүдээ, орон ...баясхалангые ажа... политическэ дэбдэг hайн hайхан зан...ин. Энэнние үүсь—арад зон, олон ...ориншэн, колхозни...шалаар болохобо ...эй XXIII дугаар ...лан бүгэдэ нинтын ...алис мүрысөөн мү...

...ргэдэ «бага шу...луу хүдэлгэхэ», ...хуулгай, шэнэ юу...тажэ хэлсэдэг бэзэ ...ргэнүүдые манай ...дэртэ гэршэ...на байна. Ехэнье, ...ад, урагшагай хү...дэрэг бүхэндэ эхи ...олоной үүсхэлhээ ...ной жэлэлhээ за...

...үсхэл эдэбхи, дүй ...манай хүсэтэ ехэ ...тоологдоно. Энээл ...коммунис партиин ...зорилгонуудай нэ...арадай үүсхэл, ...тэдхожэ урма...ажэ далгаруулхы ...найдаг. Иимэ бай...эй Центральна Ко... Пленумуудэй түү...ринүүд тодоруулан ...

...-тай март болон ...да болоhон Пленум...арадай ажалые ...тын, замда гаргаха ...эдэбхи үүсхэл улам ...бадаран мандаг лэ!

...бэлжэлгэ—мүнөөдэрэй гол шухала хүдэлмэри

...АЛГАЛТА ЮУ ХАРУУЛААБ?

...эдэ бэлэдхэлгээр Сэлэн...дотор октябриин 5-hаа ...болотор тусхай hара со...эн. Энэ hарын туршада ...ануудые саг соонь бэлдэ...а, гүүртэ ба отаранууды...тэранние үнэн сахэ hайн ...хангаха гэшэ шухалыг ...

...hара соносхогдоhоор ...аг оной. Тэд аймагай ...та энэ хугасаа соо юун ...эб?

...йдовэ бригада hаяхан Сэ...озоор ябаа.

...носсе харгыгаар Сэлэн...руу табилуулхада, Ехэ...рмэдэ дүтэхэнэ харгын ...нэмжыhэн полиин дун...омо сомоонуудай аятай ...эилэгдөөд байхыень ха...хэ сэдьхэл баясамаар. ...дэлэрэ hогообориншье hо...ой, бултыень суглуулжа ...Агууехэ Октябриин ...н халаанайнгаа даабари...дэрэ: М. Г. Овчинник

...ой Президиумдэ

...ЛТА ЮУ ХАРУУЛААБ?

...ой ажалай эмхидхэлэй ...ааштай бэрхэ байhыемнай hүүлэй хорёод жэл ...дахин гэршэлэн харуулаа. Дайн ...дажарай ушаруулhан материальна ...угаа ехэ hандарал, хохидолые ...манай арад хэдэхэн жэл соо сум ...хадхан зайсуулаад, экономико, ...соёл культура ба эрдэм, техникээ ...хөгжэ хэзээлэйхиhээ үргэн дэлгэ...сэтэйгээр, эршэмгэй түргэнөөр ...хүгжөөжэ ороо hэн. Иимэ ехэ эр...шэ хүсэн, мэргэн шадабари хаана...hаа гаранаб? Социалис түрэнэй ...hан, мяхажаhан малыень ...ой болоhон байгаа. Социалис Эхэ ороноо, сүлөөтэ, жаргалта байдалаа хамгаалан бодоhон совет хүнүүд байлдаанайшье, ажалайшье фронтнуудэ дээрэ ганса нэгээрээ, арба-табаараа бэшэ, харин олон мянга, миллионоороо, бүгэдэ нинтээрээ шэн габьяа гаргажа, Эхэ оронойнгоо үмэнэхи уялгаяа гайхамшагтай үнэн сэхээр дүүргэhэниинь бүхы дэлхэйдэ мэдэжэ. Эдэ баатарнуудай дунда буряад арадайшье олохон хүбүүдэй онсо шалгарhые hананабди. Генерал И. В. Балдынов, полковник В. Б. Борсоев, снайпернүүд Жамбал Тулаев, Цырендаши Доржиев, лётчик Петр Харитонов, сэрэмшэт Сергей Орешков, Иннокентий Баторов, партизан Гуржап Очиров ба бусад олон гвардеецүүдай алдар габьяае үбгэд, хүгшэдөө эхилээд, үхибүүд хүрэтэроо булга дуулаhан байха.

Ороноо хамгаалха онсо хаба хүсэтэйhоо гадна, ажаллаха бүгэхэдээ абааштай бэрхэ байhыемнай hүүлэй хорёод жэл ушоо дахин гэршэлэн харуулаа. Дайн дажарай ушаруулhан материальна угаа ехэ hандарал, хохидолые манай арад хэдэхэн жэл соо сум хадхан зайсуулаад, экономико, соёл культура ба эрдэм, техникээ хөгжэ хэзээлэйхиhээ үргэн дэлгэсэтэйгээр, эршэмгэй түргэнөөр хүгжөөжэ ороо hэн. Иимэ ехэ эршэ хүсэн, мэргэн шадабари хаанаhаа гаранаб? Социалис түрэнэй ...ой президиумдэ

...ой Президиумдэ

...ой Президиумдэ

...ой Президиумдэ

ҮГЭДӨӨ ХҮРӨӨ

Иван Павлович Зайцев совхозой дундаа... ...замда ороhон Цыремпил Цыремнилович Ранжуровай, Мария Миха...ловна Гаврилованай ...рэгшэ сентябрь, октябрьда бүрэ hайнаар таргалба.

Мүнөө Иван Зайцев 110 эрэ хашарагуудаа гүрэндэ туршаахадаа, тэдэнэйнгээ 81 толгойень дундаhаа дээшэ шадалтай, таргаг болгоhон байба. Хашарагт бүхэн дунда зэргээр 321 килограмм татаа.

Г. ЖАНЦАНОВ,
Торгин совхозой зоотехник.
Зэдын аймаг.

АЖАЛАЙ ЭМХИДХЭЛЭЙ АША ҮРЭ

hаалишадшье яhала hайнаар хүдэлөө. Юуб гэхэдэ, hү hаалгаэр жэлэйнгээ даабариие амжалтатайгаар дүүргээ. 5320 центнер hү hааха түсэбэй орондо 5405 центнер hаагаа. Октябриин 22-hоо эхилжэ «Коммунизм» колхозой hаалишад 1966 оной түсэбөөр ажаллажа оробо.

Эндэ ажалдаа шалгарhан түрүүшүүл олон. Түрүүлэн Мария Барышниковагай нэрэ солые дурдая. Тэрэ жэл соо 251 центнер hү hааха түсэбтэй аад, мүнөө 260 центнертэ хүргэнхэй. Мүн Вера Теслева, Нина Челночкова гэгшэд түрүү hаалишантай ана-мана ажаллажа ябана.

Агууехэ Октябриин hайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ оролсон, эндэхи hаалишад ажалай ехэхэн амжалта түйлаба. Энэ хэрэгтэ фермые даагша А. С. Смолиной үүргэ ехэ.

Мухар-Шэбэр. **Л. ГОМБОЕВ.**

...бэлжэлгэ—мүнөөдэрэй гол шухала хүдэлмэри

...АЛГАЛТА ЮУ ХАРУУЛААБ?

...эдэ бэлэдхэлгээр Сэлэндотор октябриин 5-hаа болотор тусхай hара соонь. Энэ hарын туршада ...ануудые саг соонь бэлдэ...а, гүүртэ ба отаранууды...тэранние үнэн сахэ hайн ...хангаха гэшэ шухалыг ...

...hара соносхогдоhоор ...аг оной. Тэд аймагай ...та энэ хугасаа соо юун ...эб?

...йдовэ бригада hаяхан Сэ...озоор ябаа.

...носсе харгыгаар Сэлэн...руу табилуулхада, Ехэ...рмэдэ дүтэхэнэ харгын ...нэмжыhэн полиин дун...омо сомоонуудай аятай ...эилэгдөөд байхыень ха...хэ сэдьхэл баясамаар. ...дэлэрэ hогообориншье hо...ой, бултыень суглуулжа ...Агууехэ Октябриин ...н халаанайнгаа даабари...дэрэ: М. Г. Овчинник

...ой Президиумдэ

...ой Президиумдэ

...ой Президиумдэ

КПСС-эй ЦК-гай МАРТЫН ПЛЕНУМЭЙ ШИИДХЭБЭРИИЕ ХҮСЭНДЭНЬ ХҮРГЭЕ!

МАЛАЙ ГОЛ ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ— АНХАРАЛ

В. ДУБРОВСКИЙ,
Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Советдэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо

КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумнһээ хойшо Буряад ороной хүдөө ажахын гол һалбари—мал ажал дээрэхи дутагдалнуудые усадхиха талаар бага бэшэ хүдэлмэри хэгдээ. Байгша ондо колхоз, совхозуудай мал ажалай продуктнуудые өхөөр абажа, гүрэндэшье горитой худалдаа. Гүрэндэ һү худалдаха гурбан кварталай түсэб 103 процент, мяхан 114 процент дүүргэгдээ, мүн үндэгэ, нооһо худалдаха жэлэй түсэб дүүргэгдэһэн байна.

Адууһа малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын түлөө мүрысөөндэ Хязгтын, Кабанскын, Хорины аймагуудай ажалшад, малшад һайн үрэ дүн түйлажа, гурбан кварталай дүнгөөр КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Советэй дамжуулгын Улаан туг, мүнгэн шангуудые абаа.

Мүнөө хүдөө ажалшаднай малайнгаа үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ, адууһа малайнгаа ашаг шэмые бүри дээшэлүүлхэ, энэ һалбариһаа ашаг олзо өхөөр оруулха гэһэн гол хүсэл зорилгэлтэй хүдэлнэ. Малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ шадаал һаа, һү, мяха болон бусад продукци үйлэдбэрилхэ, адууһа малай тоо толгой олошоруулхашье түсэб сүм дулдыдаха байһаниие малшан бүхэн түйсэд ойлгоно.

Гол юумэн үбһэ—тэжээл

Энэ жэлдэ ган гасуур боложо, зарим аймагуудай холо ошожо, ондоо тээгүүр үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ баатай болоо. Нигэжэ али бүхы аргаар үбһэ нэмэжэ бэлэдхэхын түлөө абтаһан хэмжээнүүдэй ашаар, мүн зелёнко өхөөр ларһан, тэжээлэй ондоошье ургамалнуудые, илангаяа хартаабха муу бэшээр ургуулһанай ашаар олонхи ажахынуудай малаа һайнаар үбэлжүүлжэ, тэдэнһээ ашаг шэмэ өхөөр абаха дүүрэн аргатай. Гадна намартаа сагай уларил һайн, урин дулаан байжа, мал бэлшээн тарга-луулхада тон таарамжатай байгаа.

Эдэ бүхы арга боломжнуудые зүбөөр хэрэглэхэ гээшэ мүнөө гол шухала болоно. Нэн түрүүн ажахы бүхэндэ мэнэ гэһээр бүхы һолоомо, зелёнко, суглуулжа абаад, малайнгаа байрада зөөхэ, үгышье һаа байра дээрэнь һүрилжэ, нариндаар хорёолжо абаха хэрэгтэй. Тиигэбэшье Зэдын, Сэлэнгын, Кабанскын, Мухар-Шэбэрэй аймагуудай зарим ажахынууд мүнөө хүрэтэр нилээд өхө газарта һолоомо, зелёнкоёо хуряажа абаадүй. Республикаһаа өндөө тээгүүр үбһэ сабшаһан ажахынууд ноябриин 10—15-һаа ороётонгүй, тэрэнээ зөөжэ абахын түлөө бүхы хэрэгтэй юумэ хэхэ ёһотой. Энэ үедэ нэгэшье үдэр гээнгүй, үбһэ тэжээл нэмэжэ бэлэдхэхэ шухала. Илангаяа үбһэ тэжээлээр бага ажахынуудта үһа намагай ожорһо, хагда сабшажа, огородой ургамалнуудай үлэгдэл суглуулха, малай тэжээлдэ хартаабхашье бэлдэжэ абаха туша анхарал табиха байна. Кабанскын, Яруунын, мүн Зэдын, Баргажанай аймагуудай зарим ажахынуудта гахай, шубуугта эдюулхын тула үһа нуур соо-һоо барганда хорхой суглуулжа бэлдэ-һаа, тэжээлдэ өхөл ашалта байха.

Үбһэ тэжээдэй хомор үедэ тэрэниие тон һайнаар буйлуулжа, бэлдэжэ малда эдюулхэ гээшэ тон өхө удха шанартай. Эрдэм, наукын шэнжэлжэ үзэһэнһөө, түрүү ажахынуудайшье дүй дүршэлһөө харахада, үбһэ тэжээл уридшалан һайнаар буйлуулжа эдюулхэдэ, тиигэнгүй үгөөшэлэ орходоо 25—30 процентээр шэмэтэй һайн болодог байна. Үнгэрэшэ үбэл олохон ажахынуднай бүдүүн, шэмэтэ тэжээлые гидролизно аргаар буйлуулха, эһээхэ арга үргэнөөр хэрэглээ. Тиимэһээ байгша ондо тэрээниие бүри һайнаар хэрэглэхын тула мүнөө хаа хаанагүй бии байһан бүхы хэрэгсэл, түхеэрэлгэнүүдые, илангаяа тэжээл үйрүүлхэ, хэршэхэ машина, тэжээл ууралда дэбтээхэ, худхаха түхеэрэлгэнүүдые бэлэн болгохо шухала. «Сельхозтехникын» нэгэдэлэйхидтэй хамта малай фермэнүүд дээрэ тиимэ оньһото түхеэрэлгэнүүдые тодохо, худэлгэхэ, механизаторнуудаа бүридэһэн тусхай отрядуудые эмхидхэхэ байна. Ажахы, фермэ бүхэндэ һолоомо заабол гидролизно аргаар буйлуулжа, эһээжэ, уурадай гэ, али изёёсхын шүүһэндэ дэбтээжэ эдюулхэ, мүн талха тарианай зүйл заабол үйрүүлжэ үгэхэ, тэрэшэлэн искусственна аргаар һүн тэжээл буйлуулха, гидропонно аргаар ногоо ургуулха гэхэ мэтэ аргануудые заабол нэбтэрүүлхэ ёһотойбди. Илангаяа Баргажанай, Мухар-Шэбэрэй, Захаминай, Яруунын аймагуудай колхоз, совхозуудай түрүүлэгшэд, мэргэжэлтэд энээндэ гол анхаралаа хандуулха зэргэтэй. Юуб гэхэдэ, мүнөө тэндэ тиимэ хүдэлмэри тон муугаар эмхидхэгдэнэ, олонхи ажахынуудынь тэжээл буйлуулдаг боложо эхилээгүй.

Манай эндэ намарынь өхэнхидээ шиг нойто багатай хуурай байжа, өбэртэ бодо мал, хонидые адуулхада өхэ таатай байдаг. Тиигэбэшье энэ үедэ мал тэжээлээр дуталдажа, зарим тэдэ туража, муудажа эхилдэг аюултай. Теэд зарим хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд энээниие хараалаа абалгүй, үбһэ тэжээл алмаабди гэдэг хожом болотор малаа гансахан муу эдисэтэй бэлшээри дээрэ байлгахые оролдодог. Мүнөөшье үдэрэй богони болоод байхада эдисэгүй хагдаршаһан бэлшээридэ үдэрэй 8—9 час адуулна. Тиихэдэнь малынь сүүдхын үлэгшэ 15 час соо юушье эдингүй байна ха юм. Энээнһээ боложо, зарим газарта үнеэд һү шэмэеэ татаа, бусад малшье туража захалаа. Жэшээлхэдэ, Зэдын, Түнхэнэй аймагуудай ажахынуудта яһала дуулаан намар байбашье һаань, мүнөөдөндөнойхиһоо 10—12 процентээр бага һүн һаагдана. Ахын аймагай колхозуудта һү һаалинь 2 дахин шахуу хороо. Тиихэдэ Баргажанай, Хорины болон бусад аймагуудай ажахынуудта энэ үедэ турашаһан малнуудые гүрэндэ тушаажа байна. Адууһа малые иигэжэ харууһалхадань һүүлэй һүүлдэ ажахынуудаа өөһэдтэнь лэ, гүрэндэшье өхэ газа хохидол ушаруулна. Энэ таарамжагүй ябадалда эрид шангаар эсэ табиха хэрэгтэй. Малаа адуулхынгаа хажуугаар тэдэндэ заабол үбһэ тэжээл нэмэжэ эдюулхэ, илангаяа һалиин үнеэдтэ гидролизно аргаар буйлуулһан тэжээл, бурдуур эдюулхэ шухала. Мүнөөнһөө түрэхэ хонидые нариндаар шалгажа, тэдэнэй хүсэ шадалаа табижа эхилээ һаань, тордоо эдеэлүүлхэ ёһотой.

Гэхэтэй хамта, намарай бэлшээри зүбөөр хэрэглэхээ мартажа болоогүй. Һаалгагдадаггүй үнеэдые болон бусад эбэртэ малнуудые, хонидые дуулаан харанхыһаа харанхы болоо адуулха байна. Ерэхэ жэлэй түрүүшын кварталда гүрэндэ худалдагдаха бүхы малнуудые илгажа, һайнаараа шахажа эхилхэ саг ерээ.

Намартаа малаа эдеэлүүлнэбэ гээд үбһэ тэжээл ямаршье гүримгүй гөөр гаргашалха гэжэ хэлэгдэнэ ба шэ. Бүхы үбһэ тэжээлые айхабтар нариндаар бэлэдхэжэ, фуражирнуудаа харюусалгада даалгаад, нягта нарнаар гаргашалха зэргэтэй. Колхозууд, совхозуудай зоотехнигууд бии байһан бүхы үбһэ тэжээлээ зүбөөр хуваарилжа, намар, үбэл, хабар эрэмдэ ямар малда хэды шэнэн хүртэхэ гэжэ тусхай рацион табиха. Тэрэнэйнгээ үнэнөөр фермэ, гүүртэ, хониндой бригада бүхэндэ үбһэ тэжээл гаргашалха һара, квартал бүхэнэй тон тодорхой график табиж, үгэхэ байна. Тиигээд тэрэнэйнгээ дүүргэлтые нариндаар хинан шалгажа байха шухала. Тэрэшэлэн ажахын бүхэндэ тогтомол графигһаа гаратар үбһэ тэжээл гаргашалһагүй, али тэрэнээ дутуу гаргашалһанай түлөө фермые даагшад, ахалагша малшад, хонишод сэхэ харюусадаг байхаар табибал дээрэ.

Намарай үһан тоһонһоо өөрэгүй

Жэлэй ямаршье сагта, илангаяа хуурай намарай сагта малые һайнаар үһалха гэгшэ тон өхэ удха шанартай. Олон жэлэй дүй дүршэл дээрэһээ харахада, манай энэ октябрь—ноябрь соо үхэр, мал ганса үбһэ тэжээлээр дуталдаад турадаг, муудадаг бэшэ, харин үһаар дуталдажал хүсэ шадалаа тэдэг байна. Хэрбээ мүнөө бүхы үнеэдэй 70 процентнь, хонидой 90—95 процентнь үбэлжэлгын үедэ өхэнхидээ гол нуурһаа, худагһаа үһалжа ондо ороно гээшэ. Теэд тэдэнь хүйтэндэ ходо хүрэшэжэ, малда хүртэсэнь тон бага болодог. Илангаяа октябрь, ноябрьда үһанай хүрэжэ эхилхэлээр малда бэрхэтэй болоно. Мүнөө түүртэ, отара бүхэндэ малаа хаанаһаа, хайшан гээд үһалжа үбэлжэхэб гэжэ эртэнһээ тодорхойлхо ёһогой. Хэрэгтэй болоо һаань, малай байха газарта үһа таһалдуулангүй зөөхэ.

Ургаса хуряалга зарим тэды унжагайржа, олонхи ажахынуудта худэлмэришэд дуталдаад, малай байра бариха, зэһэбарилха худэлмэри өхэ гэдэргэ татагдаа. Энэ худэлмэриие тон яаралтай түргэн дүүргэхэ, шэнэ байрануудые барижа дүүргэхэ гээшэ зайлашагүй шухала болонхой.

Мэргэжэлтэдэй гол зорилго иимэ:

Үнгэргэшэ үбэлжэлгын үедэ олонхи ажахынуудта адууһа мал зүбөөр харууһалха, эдеэлүүлхэ худэлмэри бодомжогүй муугаар эмхидхэгдэһэн байгаа. Энэмнай зооветмэргэжэлтэдэй худэлмэридэ бии байһан дутагдал болоно.

Фермэ, түүртэ, отарануудта ямар малые хайшан гэжэ эдеэлүүлхэб, харууһалхаб гэжэ тодорхой технологи зохёёхо туша үйлэдбэриин управленинүүдэй болон колхоз, совхозуудай главна, ахалагша мэргэжэлтэд [illegible] хэмжээ абаха ёһо-[illegible]на.

позитнуудай пленум нээжэ

С. ДОРЖИЕВАЙ фотонууд.

Байгша оной түсэбэй ёһоор колхоз совхозуудта 20,9 мянган эбэргэ бодо малай, 95 мянган хонидой байха шэнэ байрануудыг бариглажа, ашаглалгада үгтэхэ зэргэтэй. Харин мүнөө тэдэнэй ороёдоол хахадынь бэлэн болоо нэрэтэй. Энээндэ «Целинстрой» трестын худэлмэрилэгшэд тон харюусалгагүйгөөр хандана гэхэдэ алдуу болохогүй. «Сельхозтехникэ» нэгэдэлэй отделенинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэдшье баһал нобшо удаанаар худэлнэ. Тэдэнэр үнеэдые оньһон аргаар һааха, тэжээл буйлуулха, маэ үһалха, наг шэбхэ, үбһэ тэжээл зөөхэ машина, түхеэрэлгэнүүдые фермэнүүдтэ тодохожо үгэхэ талаар ажахынуудтаа ёһоор туһалнагүй. Нилээд олон оньһон түхеэрэлгэнүүд колхоз, совхозуудта абаашагдаагүй хэбтэнээр. «Целинстрой» трест болон «Сельхозтехникэ» нэгэдэлэй хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд ажахынуудай болон үйлэдбэриин управленинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта шэнэ бариланнуудые хүсэндэнь хүргэхэ, тэндэ оньһожоруулга, түхеэрэлгэнүүдые хэхэ туша яаралтай түргэн бүхы хэмжээ абаха зэргэтэй.

Герой-космонавтнуд Токиодо нэгэдэһэн «СССР-тэ замбуулинине шэнжэлэлгэ» гэжэ совет выставкые харагшадтай уулзаба, өөһэдынгөө ниидэлгэнүүд тухай, замбуулинине шэнжэлхэ түсэбүүд, совет арадай ажабайдалба ажал хэрэгүүд тухай хөөрэбэ.

Валентина Николаева-Терешкова, Андриян Николаев мүнөөдэр Японой «Асахи», «Номиури», «Майнити» гэжэ өхэ газетэнүүдэй редакциинуудта ошоһон байна.

Афро-Азиин конференцидэ хабаадахагүй гэжэ КНР шиидээ

ПЕКИН. октябриин 27. (ТАСС). Ноябриин 5-да Алжирта нэгэдэхээр хараалагдаһан Азиа ба Африкын ороннуудай хоёрдохи конференцидэ хабаадахагүй гэжэ КНР-эй правительство шиидхэ. Энээн тухайдань газетэнүүдтэ мүнөөдэр тунхаглагдаһан КНР-эй правительствын мэдүүлтэ соо хэлэгдэнэ.

АГ, ХҮНДЭЛДЭГ ХҮН

...э эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан ...ом.

Атомна зэбсэг хорихо тухай токгольмын уряа бэшэг бүхы...элхэй дээрэ таража, арад зоной ...нда угаа үргэн далайсатайгаар эмжэгдэбэ. Энэ уряада 500 милионһоо дээшэ хүнүүд гар табяа...эн. Харин хархис этэгээдүүд, ...ай жүрөөдэгшэд лэ тус худэлөөн...э эсэргүү тэмсэл эмхидхээ. Эб ...айрамдалай тала баригшад болон ...эмжэгшэдыень тэдэнэр хэһээжэ ...хилээ һэн. Эб найрамдалай тала ...ариргшадай худэлөөнэй хоригдо...он энэ ушар Англида гол түлэб хабаадана. Миллионһоо дээшэ гэшүүдтэй Лондоной кооперативна нэгэдэлэй политическэ бо...гол һалбари хэнэй гарта үгтөө...шэб гэжэ һайн мэдэжэ, ойлгожо ябаха зэргэтэй.

тус Советые нэгэтэ бэшэ түлөөлһэн байха. Зүүн, Баруун Германида тэрэнэй танил нухэд олон; Германиин асуудалаар, Европын аюулгүй байдалай талаар удха түгэлдэр памфлет, статьянуудые бэшэдэг.

Эб найрамдалай хэрэгтэ туһа хүргэхэ байгаа һаань, үгө хэлэхээ хаанашье ошохоһоо арсалагүй юм. Нютагай хэдэн арбаад профсоюзна эмхинүүдэй, лейборис партиин комитедүүдэй, эб найрамдалай тала баригшадай Англидахи эллэб нэгэдэлнүүдэй суглаануд дээгүүр үгэ хэлэхэдэ, эб найрамдалай түлөө худэлөөнэй зориллогнуудые эли тодоор пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые хүсэндэнь хүргэхэ хэрэгтэ оруулһан горитой хубитань болохол.

Дүн хамта 700 американска самолёт ДРВ-дэ унагаагдаа

ХАНОЙ. октябриин 27. (ТАСС). Батьлонгви арал дээрэ байдаг агааргаа хамгаалха частьнуудаа үсэгэлдэр США-гай авациин добтолхо үеэр американска 700-дахи самолёдые Вьетнамай Демократическа Республикын территори дээрэ унагаагаа.

Вьетнамай информационно агентствын дамжуулһан коммюнике соо иигэжэ хэлэгдэнэ: Холбоото Штадуудтаа хүүлэй үедэ хүндэ хүшэр гэмтэл хохидолдо оробошье, Хойто Вьетнамай һүүрин тосхонуудые, промышленна предприятинуудые бүри ехээр бомбододог, бүддаг болоһон байна. Зүгөөр сентябриин 24-дэ американска 600-дахи самолёдой үнагаагдаһанһаа хойшо һара бага үлүүтэй саг үлөө. Энэ үе соо республикын агааргаа хамгаалха частьнуудаа үшөө зуун самолёдые, тэрэ тоодо пилодгүйгөөр ниидэдэг хэдэн самолёдые буудажа унагааһан, американска олохон лётчигуудые плендэ абаһан байна гэжэ коммюнике дотор хэлэгдэнэ.

Индонезидэхи байдал тушаа

ЛОНДОН. октябриин 27. (ТАСС). Сентябриин 30-да гүрэнэй урбалта хэхэ һэдэлгэдэ хабаадаһан сэрэгэй бүхы алба хаагшадай өөһэдынгөө частьнуудта бусахыень Индонезиин хуурай газарай сэрэгүүдэй командлагша генерал-майор Сухарто уряалба. Энэ уряае хэрэгсээгээгүй хүнүүд хатуугаар хэһээглэхэ гэжэ Сухарто мэдүүлээ гээд Рейтер агентствын корреспондент Джакартаһаа дамжуулба.

Индонезидэ коммунистнуудые мурдэлгэ, барижа тушаалга үргэлжэлһөөр. Гансахан субботодо, октябриин 23-най үдэр, компартиин 55 гэшүүн Джакартада бариглажа тушаагдаһан байна гэжэ тэрэ корреспондент мэдээсэнэ. Коммунистнуудые, бусад түрүү үзэл бодолтой эмхинүүдэй гэшүүдые худэлмэриһөө гаргахыень мэдэлдээ байдаг яамангуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ худөө ажахын министр Саджарво заабари үгэһэн байна.

Сукарно политическэ партинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй урда үгэ хэлэбэ

...ренц-зал. Ара таладань ажаһуудалай шэнэ гэрнүүд.

Центральбильдын — АПН-эй фото.

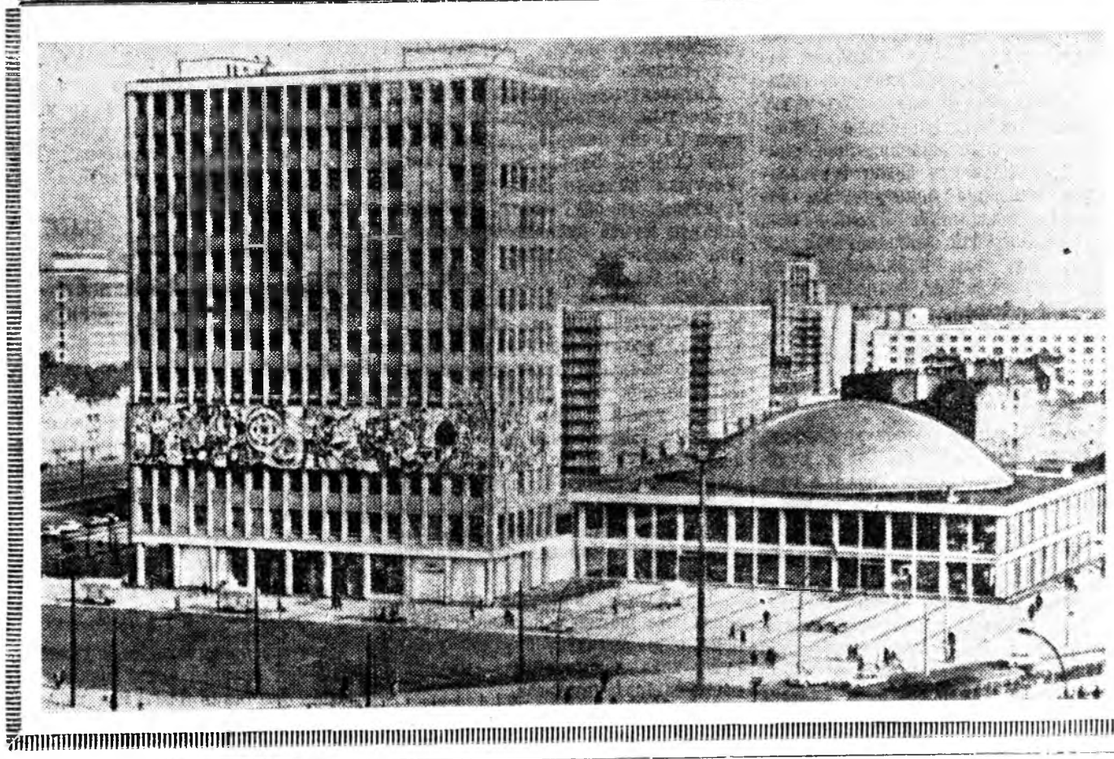

ҺҮҮЛШЫН ТАМАРАЛГАНУУ...

Республикымнай үһан замшад долоон жэлэй шиидхэхы жэл—1965 ондо һайнаар худэлөө. Тэдэнэр навигациингаа түсэбөөр гадуурхи хэдэн мянган тонно ашаа бүхэли һара соо зөөһэн байна. А. Д. Малых капитантай «Любовь Шевцова», М. С. Антонов капитантай «Сергей Тюленин» гэжэ теплоходуудай экипаж һүүлшынгээ тамаралтаһаа һаяхан тэхэрибэ. Тэдэ экипажуд үһанай гатажа, гол горходой һабын гүйхэрөөд, намарай һэрюүн һэбшээнэй буугаад байһан борхэшээлтэй үедэ шухала хэрэгтэй горючи болон тоһодохо материал ошохо газартань хүргэбэ. Тиигэжэ хабарай тарилгын үедэ Бэшуурэй аймагай колхоз, совхозуудта хэрэглэгдэхэ аһаа абаашаһан байна.

Мүнөө бүхы суднануудаа затондоо—үбэлэй үедэ байлгагдаха газарнуудтаа табигдажа...жэлдэ суднануудынгөө хүсөөр тем...һабариха байна.

Д. БА...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: пристаниин диспетчерис ажалай уда... гарһаа) П. Л. Л... Бодин.

Фотоо...

СОЦИАЛИС ОРОНУУДТА

ЭКОНОМИЧЕСКА ХАРИЛСАН ТУҺАЛАЛСАЛГЫН СОВЕДТЭ

Эдеэ хоолой промышленностиин талаар СЭВ-эй саг үргэлжын комиссиин эзлжээтэ заседани Софида болоо. Үнгэрһэн үе соо комиссиин хэһэн ажал ябуулгын дүн... 1966 онто хаха...

Герой-космонавтнуд Токиодо нэгэдэһэн «СССР-тэ замбуулинине шэнжэлэлгэ» гэжэ совет выставкые харагшадтай уулзаба, өөһэдынгөө ниидэлгэнүүд тухай, замбуулинине шэнжэлхэ түсэбүүд, совет арадай ажабайдалба ажал хэрэгүүд тухай хөөрэбэ.

Валентина Николаева-Терешкова. Андриян Николаев мүнөөдэр Японой «Асахи», «Номиури», «Майнити» гэжэ өхэ газетэнүүдэй редакциинуудта ошоһон байна.

США-гай делегаци тон шухала асуудалаар үргэлжэлжэ байһан дискуссиие дары дүүргэхэ гэжэ оролдон, заседаниин түлэг дунда резолюциин проект оруулба. Ядерна зэбсэг тараахагүй тухай договор тушаа үгаеэ ойлгосохын тула, буу зэбсэг хураалгын талаар 18 гүрэнэй комитедтэ «оролдолго, хүсэлэлгэ гаргажа» үргэлжэлхые США дурадхана. 18 гүрэнэй комитет шадаал һаа һаяар сессиеэ һэргээхэ, тиигээд ядерна зэбсэг тараахагүй тухай договор гү, али хэлсээндэ хабаадатай хүдэлмэриингөө хүрэ дүн тушаа Генеральна Ассамблейдэ элидхэ тон һайн үндэһэн болохо гэжэ Польшо тоолоно, тиигээд энэ проектые хүсэд бүрин дэмжэнэ.

БОЛГАРИ ВЕНГРИ... ХУДАЛДАА НА... ХЭЛСЭЭ...

1966—1970 онуу... Венгри хоёрой хоорон... наймаа эрхилэх х... 1966 ондо эд бараа а... саха тухай протоколд... 26-да Софида гар та...

1961—1965 онуу... тэй сасуулбал хоёр... рондохи худалдаа на... жээн 70 гаран процент... гэжэ удаан болзоорой... ёһоор хараалагдаһан... онойхитой сасуулбал... эд бараанай эрьесэ 14... нэмэхэ.

Болгари ургэлтэй... тухеэрэлгэнүүдые, эл... дые, мотокарнуудые, т... 5.000 тонно үһа тур... ашаа зөөдэг табан сум... лэн худөө ажахын ма... Венгридэ худалдаа...

Венгри тепловозуу... мотрисуудые, автобусу... най болон худөө ажах... нуудые Болгариде т...

Хара металлаар хэгд... химиин промышлени... дукциинуудые анхал... гэжэ мүн ло хараалаг...

ШЭНЭ ЗАВ...

Шэнэ үрэ жэмэс... буйлуулан гаргаха... кээр хангагдаһан По... томо завод Варшава... ра-Кальварья гэжэ бу... лалгада үгтөө. Тусгаа... 5 мянга шахуу тонн... үрэ жэмэсые шэнэ... гэхэ, миллион хагас... жэмэсэй шүүһэ болон... гаргаха юм.

ТАБАН ЖЭЛЭЙНГ... ДҮҮРГЭГ...

Монголой Арадай... худөө ажахын худа... гурбадахи табан жэ... ажалай туухэдэ алд... бэшэбэ. Мал ажал ту... лаар табан жэлэй гэ... лэ гэжэ хэблэл ма... саамжын мэдээнэй ёһ... лэй эсэстэ МНР 23... толгой малтай болоо...

Орон дотор тарилг... эрид ехээр дээшэл... 493,8 гектар болоо... 1960 онойхитой сас... дахин нэмэһэн байна... таліха тарианай... өөһэдөө хүсэдөөр хан...

Дүн хамта 700 американска самолёт ДРВ-дэ унагаагдаа

ХАНОЙ. октябриин 27. (ТАСС). Батьлонгви арал дээрэ байдаг агааргаа хамгаалха частьнуудаа үсэгэлдэр США-гай авациин добтолхо үеэр американска 700-дахи самолёдые Вьетнамай Демократическа Республикын территори дээрэ унагаагаа.

Вьетнамай информационно агентствын дамжуулһан коммюнике соо иигэжэ хэлэгдэнэ: Холбоото Штадуудтаа хүүлэй үедэ хүндэ хүшэр гэмтэл хохидолдо оробошье, Хойто Вьетнамай һүүрин тосхонуудые, промышленна предприятинуудые бүри ехээр бомбододог, бүддаг болоһон байна. Зүгөөр сентябриин 24-дэ американска 600-дахи самолёдой үнагаагдаһанһаа хойшо һара бага үлүүтэй саг үлөө. Энэ үе соо республикын агааргаа хамгаалха частьнуудаа үшөө зуун самолёдые, тэрэ тоодо пилодгүйгөөр ниидэдэг хэдэн самолёдые буудажа унагааһан, американска олохон лётчигуудые плендэ абаһан байна гэжэ коммюнике дотор хэлэгдэнэ.

Индонезидэхи байдал тушаа

ЛОНДОН. октябриин 27. (ТАСС). Сентябриин 30-да гүрэнэй урбалта хэхэ һэдэлгэдэ хабаадаһан сэрэгэй бүхы алба хаагшадай өөһэдынгөө частьнуудта бусахыень Индонезиин хуурай газарай сэрэгүүдэй командлагша генерал-майор Сухарто уряалба. Энэ уряае хэрэгсээгээгүй хүнүүд хатуугаар хэһээглэхэ гэжэ США-гай бүри мүнөөнһөө түсэблэжэ байһаниинь эли болоно. Нэгэ жэлэй үнгэрхэдэ, баһал иимэ ушар тохёолдожо болохо байна бшуу. Ядерна зэбсэг тараахагүй тухай договор дары баталха тухай шиидхэбэри мүнөө эндэ гаргаха шухала гэжэ Советска делегаци тоолоно гээд Н. Т. Федоренко тэмдэглэбэ. Тиимэ договорой гол асуудалнуудые элирхэй һонороор тодорхойлхо ёһотойбди гэбэ.

Сукарно политическэ партинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй урда үгэ хэлэбэ

...ынинин радио совет хугжэмэй неделиие эмхидхэхэ юм.

ЗУР...

Би эдэ мүрнүүдые бэшэхэдээ минин лэ багша тушаа орёо боломжолһоноо харуулна бэшэб. Харин урдаа: шадамаршаг аад, саагуурааа ухамайшалһан бодолтой харакан нюдэтэй. дунда зэргын бэетэй буряад эхэнэрые харанаб. Минии һанахада, энэ хүн арбан табан нодэй тэндэ, намда багшалжа байхаһаа хойшо арайшье хубилаагүй шэнги. Юуб гэхэдэ, багша хүн, минии һанахада, орой хуршэрдэггүй шэнги. Һургажа байһан үхибүүдэйнгээ байһан сагта, ушаха, үзүүлхэ һургуулиинтаа ябажа байгаа сагта багша хүн хубилха зэргэгүй шэнги. Энэ минии өөрымни бодол гэшэ ааб даа. Теэд багша шэнги хүшэр хэсүү аад, һайхан ерэдуйтэй мэргэжэл, ажал гэжэ дэлхэй дээрэ үгы бэшэ аал даа. Багша гэшэмнай зурхэ сэдьхэлэйнгээ улаан галые үглөөдэр үшөө дэгжээхэ ёһотойб, тиигээ һаа үлөөхэм гэжэ оролдоггүй хүн бшуу. Хэрэгтэй һаань, мүнөөдэр хүушье «галдаха», (үхибүүдтээ юм ааб даа) үгэхөө оролдодог гэшэ. Энэ талаарнь абахада, багша хүн гэшэмнай үнэн сэдьхэлһээ оролдодог хүн.

Би эдэ бүгэдые юундэ эндэ иитэрээ хэлэнэбши гэхэдэ, һаяхан, бидэ хэдэн нухэ... өөрынтөө һо... салсажа байтараа... шындаа ошоё гэ... Удын нэгэ үйлсэ... байшангай дүрбэ... рашоод байгаа бэ...

Бидэ багшынгаа... нөөхил бага бал... нажа. зай, ши юу... хүн болоо гэшэбэ... дээ оролсонобди. Н... нахана нухни соо... маанадай шанга... мэдыг шагнаарай... нэ. Тиигэжэ байна... даа.—Леонид, ши... ажаллана ха юм... хөөрэ өөр тухай... майе муудхаажа... над теэд адли хуу... нэгэхэн уурхайн... та. Тиимэһээ өөр... сажа, үлүү дуу... ябаха ёһотойт. Т... ша Гоша Гаро... ошоо һэн. Саша... барагтай инжен... томо заводуудта...

«БУРЯАД ҮНЭНЭЙ» ШҮҮМЖЭЛЭЛЭЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

Сентябриин 10—12-ой газетэдэмнай Улаан-Удын худөөгэй аймагай «Коммунизм», «Улаан-Оронго» колхозуудта таряа хуряалгын унжагайруулагдажа, намарай паар хахалалгын удааруулагдажа байһан тухай шүүмжэлхы статьянууд толиогдоо һэн.

Тэрэ статьянууд КПСС-эй Улаан-Удын худөөгэй райкомой бюрогой заседани дээрэ хэлсэгдэжэ, тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд паар хахалалгаяа тусгэдхэхөөр үялгалагдаа һэн. Мүнөө «Коммунизм» колхоздо 820 га. «Улаан Оронгодо» 840 га намарай паар хахалагдаад байна. Энэн тухай Улаан-Удын райкомой секретарь Н. Иринчеев мандаа мэдэсэбэ.

* * *

Мүн газетымнай 219-нэй номерто Сэлэнгын Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо таряа хуряалгын хэнгалтагүйгөөр ябуулагдажа байһан тухай «Яаранагүй» гэһэн корреспонденци соо бэшэгдэһэн байгаа.

— Энэ статья колхозой партком дээрэ хэлсэгдэжэ, таряа хуряалга һулаар эмхидхэжэ, комбайнаа зүбөөр хэрэглээгүй дээрэһээ бригадир В. Бальжинимаев шанга эмэ абаа, гурбан трактористнуудта яла тохогдоо, — гээд Сэлэнгын аймагай үйлэдбэриин управленинһээ мэдэсэбэ.

...уулзалганууд

...брийн 28. (ТАСС). ...йнан совет космо... ...тина Николаева-Те... ...ин Николаев мүнөө... ...нистр Эйсаку Сатотай ...ринуудые премьер-... ...уулаар амаршалба. ...смта Японһоо хэмэл ...йна гэжэ Сато мэ...

...ринуудые япон ара... ...аар уттаһанайнь ту... ... Николаева-Терешко... ...-хөөрэлдөөнэй үедэ ...ыясхалан хүргэбэ. ...ринуудые, мүн гадаадын ...нистр Эпусабуро Сии... ...ликын управленийн ...ной министр Сиоки... ...дые бараалхаба. ...брийн 28. (ТАСС). ...нуудые Валентина Ни... ...ргэй, Андриян Ни... ...лаев мүнөөдэр Япо... ...ын хүн зоной митинг

...НА САМОЛЁДУУД, ...ГУУД ШАТАНА

...брийн 28. (ТАСС). ...ата Да-Нанг шалархи ...лайн-сэрэгэй баазын ...нидээр «мраморна» ...ан олон тэнэрэлгэ... ...дуулдаба. Тиихэдэ ...ийн сэрэгшэд энгэ... ...ыгын талмай худар ...лы бүлэгүүдээр ма... ...риканска 40 гаран ...ска зала сохёо. Рейтер ...агондохи корреспон... ...ууднһээ харахада, ...лайн-сэрэгэй баазые ...й патриотуудай доб... ...ска вертолёдуудые ...Ион энэ ушар Үрда ...йнай үеын эгээн ху... ...ндлго болоно. ...ата сүлөөлэлгын ар... Да-Нантлахи амери... ...й сэрэгэй гол баазые, ...ги ниидэлгэ-бүүлгын ...ор бүүдажа, америи... ...ата хоёр самолёт үгы ...ндаһан байна. Аме... ...лбаган сэрэг эндэ... ...йдаануудта «багашаг ...» ороо гэжэ Сайгон... ...үлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

ДЭЛХЭЙН ЭХЭНЭРНҮҮД ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭНЭ

Федерациин анхан эмхидхэгдэһээр 20 жэлэй ойдо зорюулагдажа, Эхэнэрнүүдэй улаасхоорондын демократическа федерациин Соведэй ойн баярай сесси Австриин Зальцбург хотодо нээгдэ. Энэ сессидэ бүхы орон түбинүүдэй делегацинууд сугларанхай. Европын, Америкын, Африкын, Азиин оронуудһаа ерэһэн делегадуул хабаалана. Федерациин түрүүлэгшэ Эжени Коттон МДФЖ-гэй түрүүшын 20 жэлэй ажал ябуулгын урэ дүн ба аласай зорилгонууд» тухай элидхэл хээ. Федерациин ургалта тухай хэлэхэ зуураа, мүнөө дэлхэйн 72 орон дотор национальна эмхинүүдтэй болонхойбди, үшөө 26 орон доторхи эмхинүүд болон эхэнэрнүүдэй бүлэгүүдтэй харилсаа холбоо хэнэбди гэжэ Эжени Коттон мэдээсэбэ. 1945 ондо энэ федерацида оройдоол 42 ороной түлөөлэгшэд оронхой байһан юм.

Мүнөөнэй сесси американска сэрэгшэдэй ба тэдэнэй хүлһэншэдэй зэрлиг хархис ааша тухай, ямаршье хориггүй үхибүүд, эхэнэрнүүд болон үбгэд хүтшэдые хорлохын тула химическэ зэбсэг тэдэнэй хэрэглэжэ байһан тухайда Вьетнамай Демократическа Республикын эхэнэрнүүдэй национальна холбооной саг үргэлжын комитедэй гэшүүн Фан Тхи Анай, Үрда Вьетнамые сүлөөлхэ эхэнэрнүүдэй союзай ШК-гай гэшүүн Нгуен Тхи Бинь гэгшын элидхэлнүүдые сонособо.

ООН-ой Генеральна Ассамблей дээрэ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 28. (ТАСС). Үсэгэлдэр ООН-ой Генеральна Ассамблейн түр зуурын пленарна заседани болобо. ООН-ой туһалбариин зарим органуудта хэгдэһэн томилолгонууд, финансын 1964 оной нэмэлтэ һомололгонууд баталагдаа. Нэмэлтэ һомололгые буруушаажа 10 ороной, тэрэ тоодо Советскэ Союзай, түлөөлэгшэд дуугаа үгэбэ. Конго ба Дутын Бүүн зүүгэхи хуули буса ябуулга мүнгөөр хангахын тула һомололго хэхээр хараалһые Советскэ Союз бууушаана, зарим бусад гаргашануудые, тэрэ тоодо Корейе нэгэдүүлгын, һэргээлгын талаар ООН-ой комиссиин гэдэгые хангаха эрилтэ буруу гээд советскэ делегаци мүн лэ һанамжална гэжэ А. К. Грен (СССР) тайлбарилба.

Бразилиин президентын декрет

РИО-де-ЖАНЕЙРЭ, октябриин 28. (ТАСС). Бразилиин президент Кастело Бранко үсэгэлдэр баһа нэгэ хуулида гар табяа. Тэрэнэйнь үндэһөөр, мүнөө орон дотор бии байгаа политическэ бүхы партинууд тараагдаха болоно. Сэрэгэй трибуналнуудай эрхэ үргэдхэгдөө. Федеральна дээдэ суут 11 гэшүүдтэй байһан аад, 15 болотороо олошоруулагдаа. Ороной конгресс нээмэл гуримаар дуугаа үгэлгын үндэһөөр шэнэ президентые сэхэ һунгалаг болохонь. Һунгалта хэхэ болзорые ороной президент тодорхойлхо байна. Национальна аюулгүйе сахиха советэй зуршалгаар ороной президент ямаршье гражданинуудай политическэ эрхые арбан жэлэй болзоороор хаһаха, түбэй ба нютагай хуули засагай зургаануудай гэшүүдэй мандадуудые болюулха эрхэтэй.

Индонезидэхи байдал тушаа

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 28 (ТАСС). Центральна Явада байдаг «Дипонегоро» гэжэ дивизиин командир Центральна Явада сэрэгэй байдал даб дээрэ соносохо тухай захиралта гаргаа. ЮПИ агентствын корреспондентын Сингапурһаа дамжуулһанай ёһоор, энэ захиралтань «президент Сукарнын һайшаахые хүлеэжэ» гаргагдаһан бэйна. Ямар шалтагаан дээрэһээ сэрэгэй байдалай соносхогдоһые Индонезиин радио дурданагүй, тиигэбэшье сентябриин 30-най гүрэнэй урбалта хэхэ һэдэлгэдэ хабааданан сэрэгэй зарим частнууд ороной энэ райондо байһаар гэжэ хуурай газарай сэрэгүүдэй командалагша генерал-майор Сухарто мэдүүлээ.

* * *

ЛОНДОН, октябриин 28. (ТАСС). Рейтер агентствын корреспондентын Джакартаһаа дамжуулһанай ёһоор, Центральна Явада сэрэгэй байдалай соносхогдоһон тухай тусхайлан соносхогдоо.

Газ хэрэглэхые уряална

ВАШИНГТОН, октябриин 28. (ТАСС). Үрда Вьетнамда нюдэ уһатуулдаг газ хэрэглэхые США-гай армиин штабай начальнигай туһалагшын орлогшо генерал М. Дэвисон уряална. США-гай армиин ассоциациин суглаан дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, Үрда Вьетнамай партизануудта эсэргүү сэрэгэй ябуулганууд газ хэрэглэбэл, «ехэ аша туһатай» байха һэн гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Нюдэ уһатуулдаг газуудые хэрэглэбэл, «һомон ба гранатануудһаа үлүү һайн байха» һэн гэжэ Дэвисон ажаглана.

Түримхэй түсэбүүдынь таһалдалда ороно

— США ба тэрэнэй дахуулнууд Центральна, Доодо Лаосые хиналтада ...ваниин түлөөлэгшэ, генерал-майор ...хэли аунлаа хүдэлөөд, хэдэн ...ой тэмсэлдэ олоной эдэбхэ... ...эгэ хүсэтэ зэбсэг мүн. ...эгые улам хүрсадхаха, ...залша түмэнэй зорилго ...м профсоюзна, комсомоле... ...организацинуудай, ажа... ...хутэлбэрилэгшэдэй ур... ...ийгдана.

...эдэхи үүсхэл улам ...бадаран мандаг лэ!

...ИГЭН БЭР...

...III июль һараталь ...ынай нинслэл— ...ой байгуулагдаһаар ...ой ойн һайндэрые ...ыг ехэ һайндэртөө ...ыгад бэлэдхэжэ ...ийн.

...ой һургуулиндэ, ямар хүдэлмэрилдэг ...ой эхилһэн тухай ...ой хөөрэжэ үгэ...

...ыгашад. иланнуд болон пионерхидхэлэй хүдэлмэрилдэг БЛКСМ-эй ...ууд нэгэн гориуулгануудые ха... ...ой оруулһан бай... ...ой үүсхэлээр хо... ...ой ордоной дэргэ... ...ой нэрэтэй үгэ ...ой нэрэтэй үгэ ...ой нэрэтэй үгэ

50 наһанайнь ойдо

ИРАГУУ АЯЛГАТАЙ ДУУШАН

Буряадай элитэ композиторнуудай нэгэн—Жигжит Батуев табитай болобо. Буряад ороной бухы холо ойрын нютагуудаар энэ композиторай ирагуу хүгжэм зэдэлжэл байнхай. Шагнахада ямар нэгэн дуун арад зоной дунда дэлгэрээд, ходо дуулагда дуулагдаһаар арадай юм шэнги болошодог, ябан ошонгоо тэрэ хэнэй бэшэһэн дуун бэ гэжэ хүн зон мэдэхээшье болишодог. Композиторта энээнһээ ехэ ямар сэгнэлтэ байха бэлэй. Жигжит Абидуевичай нилээд олон дуунуудынь арад зоной гүн руу иигэжэ орошон гээшэ.

Үргэн дэлюун Хори нютагта түрэһэн Жигжит Абидуевич жэнхэни буряад арадай дуунай аялга нугалбарине һайса мэдэхэ байһан туладаа зохёолынь һонирхолтой, хүн зоной сэдьхэлдэ хүрэмэ байдаг шуу. Арад зон гээшэ өөһэдөө хүгжэм зохёодог юм, харин композиторнууд тэрэниинь арамнайлдаг, таарууланг бэшэдэг юумэл гэжэ М. И. Глинкын хэлэһыень Ж. А. Батуев ходо һанажа ябадаг ёһотой. Эгээл иимэһээ Жигжит Абидуевичай зохёоһон дуунууд, инструментальна зохёолнууд, балетнэ хүгжэмынь аялга нугалбаряараа арад зондо ойлгосотой, тэдэнэй зүрхэндэ тон дутэ байдаг лэ.

Энэ композиторай зохёолнууд Буряад оронойнгоо хилые үни хада дабажа гаранхай. Москва, Ленинградай, Казань, Уфагай, Эрхүү, Шэтын ажалшад энэ композиторай зохёолнуудые шагнаһан, гоёшооһон байха. Аха дуу яхад арадай уряалаар Ж. А. Батуев хүршэ республикада ошожо, «Чурумчук» гэжэ балет бэшэһэн байгаа. Энэнь мүнөө Яхадай театрай сценэ дээрэ амжалтатайгаар харуулагдажа байдаг.

Буряадай композитор Ж. А. Батуевай зам хадаа юрын лэ буряад хүнэй намтар шуу. Зүтөөр оюун бэлигээ хүгжөөн дэлгэрүүлжэ, түрэл арадтаа бэлэглэхэ талаантай үе сагта түрэһэн хүн. Үшөө бага ябахаһаа эхилэн Жигжидэй хуур, лимбын хонгёо абяан Хориин талаар зэдэлдэг, холын малшанай һонор шэхэндэ ехэ урианаар дуулладаг байһан. Энэ үеһөө эхилээд Жигжит Абидуевичай зам хүгжэмэй гэшхүүр дамжа дамжаһаар өдөөл гараһан намтартай.

Симфоническа оркестр дээрэ наадаха зургаан сюитэ бэшээ. Энэнь хаа хаанагүй гүйсэдхэгдэһэн байха «Колхозно сюитэнь» ямаршье хүндэ ехэ урин дулаанаар угтагдадаг юм. Энэ зохёол шагнажа һуухада, баян колхозой байдал хаража байһан мэтэ болодог.

Дуунуудайнь хоёр суглуулбари буряад арадай вокальна искусствада ехэ нэмэри болоһон байха. Хүгжэмынь тодо һонор, жэнхэни буряад. Зөөлэхэн нугалбаритай «Үлгын дуун» ехэ гоёор, шэхэндэ урианаар дуулдадаг.

Жэнхэни буряад аялга нугалбаритай хүгжэмэй авторай таби нэна тэмдэглэжэ байхадаа энээхэн жаахан үгүүлэл соо бухы хэһэн юумыень тоолохын аргагүй. Тон хуряангыгаар хэлэхэдэ, хэдэн баледэй автор Жигжит Абидуевичһаа үшөө ирагуу зөөлэхэн, уянгатай гоё хүгжэм хүлеэжэ байнабди. Бидэнэр, артистнар—дуушад, тэрэниинь дуулажа, арад зондоо дамжуулха хүсэлэнтэйбди.

Мүнөө гүрэнэй оперо, баледэй театрай коллектив Ж. Батуевай «Цветы жизни» гэжэ баледыень бэлдэжэ байна. Энэнь композиторай гайхамшагта зохёол мүн. Жигжит Абидуевичай һүүлшын бүтээл «Хани барисаан» гэжэ нэгэ үйлэтэй балет.

Энэ композиторай таби наһанай ой Буряадай композиторнуудай союзай ойн баярай пленумтэй тудаба. Буряадай мэдэжэ композиторнуудай нэгэн Жигжит Абидуевич Батуевай творчествын манай арадай хүгжэмэй хүжэлтэтэй нягта холбоотой байһыень энэ баримта үшөө дахин гэршэлнэ.

Таби наһанай дабаан дээрэ гараад байхадаа Жигжит Батуевай оюун бэлиг улам бадаржа, улам олон зохёолнуудые бэшэг лэ гэжэ юрөөе!

А. АРСАЛАНОВ, РСФСР-эй габьяата артист.

Ц. ДОНДОКОВА

КОМПОЗИТОРТА

Агтын жолоо табижархёод,
Аглагые хэмжэжэ ябана гүш?
Арбан хургаа хаяджархёод,
Аялга гаргажа һууна гүш?
Зэрлиг бута дуудаад,
Зээргэнтын шэлэ зэдэлшэбэ.
Хүсэтэй байлдаанай һүрөө
Хүгжэм дээрэш һүрөө.
Зэдлэмэл «балсантай»
бутануунд
Зэмсэгүйгөөр тулалдана.
Мүнгэн хуягтай «баатарнууд»
Мүр мүрөө тулгана.
Тэбэри шулуунууд
тэмтэрэлдэжэ,
Тэнгэри дорьбон доһолно.
Зазрин модонууд шууража,
Жалга эльгэлэн шороло.
Залин галнуудынь
шэшэрэлдэнэ,
Жаака хэмшиш сухаринагүй.
Һалаа эбэрнүүдынь
хахиналдана,
Хабсагайн баатарнууд
һаланагүй.
Эдэнэй хажуу тээ эдеэлжэ,
Эмэ һогоон зогсоно...
Хара тайгын хашхараан гү,
Клавишын ханхинаан гү:
Дун-дун-дун,
Дүлэтэнэ шулуун.
Дун-дун-дун,
Дүлэтэнэ оюун.
Хургануунд һубарилдан
гүйлдэнэ,
Һудаһануудшни шархиран
гүбылдэнэ.
Үнэһэн хүхэ шарай дээрэш
Үглөөнэй толон наадана.
Ханхинан зүрхэнш дуулаа,
Клавиша дээрэ дуһалаа,
Хатан байгаалиин һайханай
Табисуур тухай дуулаа,
Хадын хүгжэмэй һайханай
Таабари тухай дуулаа,
Һүртэ хоёр хүсэнэй
Һүнэн тэндэ хэбтэхэдэ,
Хүрин улаан шуһанай
Хүмэгэй зүлгэ шэрдэхэдэ,
Хүгжэмэй түгэсхэлэй аккорд
Хүн-хүн-хүн,—гээд,
Хүшэтэй байлдаанай һүрөө
Хүгжэм дээрэш һүрөө.
Халтар һогоон хашалагүй
Хараад үхэл уруу абана.
Халуун зүрхэнинь
үбдэнэгүй,
Хайраа хүрэхеөш мэдэнэгүй.
Хара ногоон хүбхэн соо
Хабарайл шэмэ бэдэрнэ...

Шог рассказ

ҮНЭНШЭХЭ БОЛОО ҺАА...

Улайтараа сухалдаһан Сэмжэд хуршэ айлайнгаа үүлэ хаб-лб нэшээхибэ. Мойһон хара хүмэхөө буулгабашье, онигор үйтан нюдэнь сухалай охёор ялалзаһан зандаа. «Харалши, тэрээхэн Анфискэ миниий үбгэнтэй юунда таалалуаха болоо юм! Тархилахи үһыень нэжээлээр зулгаахаяал зулгаахаб. Варвара Долгор хоёрые зобоһониинь багаламаа, намайе зобоохом гэжэ һанаа гү? Һалхитахыень гаргахал байхаб» гэжэ олойрһон Сэмжэд Анфискынлэ ерэһэнээшье мэлэнгүй гэрэйнь хажуугаа байба. Үүдыень уньхэлэн байжа нэергэхэтэйгээ хамта:

— Анфискэ, нээ! Нээ гэнэм!—гэжэ үйгаргүй шангаар хашхарба.

— Хэн бэшэ гэнэ? Аа, Сэмжэд гүш?

— Аа, хулеэгээгүй байгаалши? Дашыемни хормой дороо нюужа байна гүш? Даша-оо, гара гэнэм! Юумыш-узуулжа байхаб! —гэжэ Сэмжэд галэуурба.

— Бурхан зайлуул. Юугээ хэлэнэ гэешэбши, Сэмжэд? Тэнээ гүш?

— Зорёолонгүй бай! Дашыем гарга гэнэм!—гэжэ Сэмжэд хашхарба.

Абяа шэмээгүй байдал һөөргөө гүбхинэбэ. Харюу хулеэжэ ялаһан Сэмжэд Анфискын үүдые үшөө дахин уньхэлөөд, гэр тээшээ шуухайба. «Хааараг лэ сааш. Гансаараашье байгаа һаа, хосорхогүйб... Бу мэлэе, али худал үгэ тараа гү? Байза даа, Даша, гэртээ ерэхэл байхаш» гэжэ Сэмжэд хамар дорохоноо гүбэрбэ.

Гэртээ ерэхэзнь, Дашань газетэ уншажа, үйлажа ялаһан Сэмжэдээ обёорхошье сулөөгүй һуугаа бэлэй.

Б. ТУМУНОВ.

ҺАЙН ХҮНҮҮД ТУХАЙ ХӨӨРӨӨН

ҺАЙХАН СЭДЬХЭЛ

Эхэ хүнэй сэдьхэл үе наһан соогоо хубилдаггүй. Энхэрэлэй ульһаар нэбтэрһэн сэдьхэл ха юм. Энэ үгэ бидэнэр бүлгадаа хэдышье сагта баясан дурдалагбди.

Аяар гушаад оной үедэ һэн. Арбан дүрбэтэй үшөө болоодуй ябааб. Манайда дүтэхэн Дугарай Жалмынхи гэжэ айл байдаг бэлэй. Тэдэнэйлэ орохо бүримни, үбшэн хэбтэри хүнэй хажууда Жалма хүгшэн үргэлжэ һуужа байха.

— Жамса, унданшни хүрэнэ гү, юу эдихэ дуратайбши?—гэжэ байгаад толгойень барин унда уулгаха.

— Баарһамни даа, иимэ һайхан наһандаа үбшэндэ дайрагдажа, хэбтэри болошоод байха ямар муу хубитай түрэһэн хүмши даа. Хөөрхэй, хэзээ эдэгэжэ ябадаг болохо хүмши, —гэжэ һанаа алдаһаар хубсаһыень заһаха, бэеынь арай гэжэ хажуу тээшэнь болгоод, нойтыень хуурайлалсаха. Ямаршье үнгэнуудтэй жэшэшэгүй һүлэмхи сагаан шарайтай, араг яһан болошоһон үбшэн хүн Жалма хүгшэнэй урдаһаа ехэл һайханаар хараха гэжэ оролдобошье, дулааханаар шэртэһэн нюдэдынь үбшэндэ тэсэжэ ядан манатажа, гэнтэ зосоһоо гүнэгыгөөр ёолохо.

Үхибүүн сэдьхэлдээ тэдэ хоёрые хайрлан, үүдэндэ хүдэлхэеэ болишоод хаража байтараа, хажуудань ошожо, хамһалсадаг бэлэйб. Ташаагайнь ехэ шархаһаа эм домтой холимол үнэр хамар өөдэ сорьёхо.

— Һайн болохош даа, тэсэжэ үзэ даа. Ай зайлуулаг, хүниие тамалжа байха ямар бузар үбшэн гээшэб,—гэжэ дуугаран, Жалма хүгшэн уршалаатаһаншье һаа, урин зөөлэхэн гараараа бэеынь дүмүүхэнээр эльбэжэ байгаад, бүлеэхэн үһа марлида шэнгээгээд, шархынь угааха, эм дом түрхижэ, хулынь орёохо.

Хори найман жэлэй саада тээ аргалалгын пунктнууд хомор байгаа. Тиигэбэшье врачай хэлэһэн заабаряар Жалма хүгшэн бүхы шадалаараа оролдодог һэн. Халуунай үеүүдтэ Жамсые ойро зуурхан газаа гарган хэбтүүлхэ, хажууһаань һалангүй, батаганаа үргөөхэ, урданай һонин түүхэ хөөрэн һамааруулха. Тиигэжэл мянгаад удэр һүнинүүд соо Жалма хүгшэн эхын һайхан сэдьхэлээр оролдожо, Жамсые хүл дээрэнь бодхоо гэхэдэ буруу болохогүй юм.

Теэд тэрэ үбшэн хубүүниинь гү, али одхон дүнь гү? Бэшэ даа!.. Жалма хүгшэнэй хүбүүд Санжаа Амгалан хоёр ажалһаа ерэзд:

— Бэетнай һайн гү, ямар юумэ эдихээеэ һананат? Шарайтнай яһала һайн боложо байна,—гэжэ үбшэндэ гасалжа байһан Жамсын сэдьхэлые заһан асуужа байхыень дуулдаг һэм.

Үшөө ондоо шэнэ юумээр һонирхуулха хүсэлэнтэйл һэн ха. Өөрыень ондоо тээ абаашаад туршаха, магазинһаа элдэб эдеэнэй дээжэ асаржа үгэхэ. Юрэдөөл, мүнөө һанахадам, ехэл һайхан сэдьхэлтэй хүнүүд байгаа даа.

Теэд тэрэ үбшэн хүн Санжаа Амгалан хоёрой ахань гү, али дүнь һэн гү? Бэшэ даа! Үнгэрхэдөө түрэлшье бэшэ, эгээлэй хүн...

Дулмын Жамса бага балшар наһандаа ганса эхээе гээгдүүлжэ үнэшэрөө һэн. Ядажа ябаһан үхибүүхэниие Дугарай Жалма гэртээ байлгажа, түрэһэн хубүүдтээе адлихан һанажа, арба гаратарнь Жамсада туһалаа бэлэй. Хамтын ажал байгуулжа эхилһэн үе. Дугарай Жалматаһаар суттаа Жамса хубүүн эгээ түрүүшын гэшүүн болон орожо, Бельяагай коммуные тогтоолсоһон намтартай.

Тэрэ гэһээр хэдыхэн жэл үнгэрбэ. Дулмын Жамса яһанай үбшэндэ дайрагдажа, үшөө нэгэ гасаланда нэрбэгдэбэ. «Гарынь ганзагада, хулынь дүрөөдэ» хүргэжэ, хүнэй зэргэдэ болгон табиха гэжэ хүсэһэн Жалма хүгшэн Жамсые дахяад гэртээ байлгажа, үбшэнтэйнь тэмсэжэ ороо һэн. Иигэжэл һайхан сэдьхэлтэй хубуудыншье түрэһэн аха дүүдээл адляар Жамсые хүндэлжэ, эхэтээе хамта оролдоһон.

Мүнөө Жалма хүгшэн амиды мэндэ, дорюун сарюун ажаһууна. Һайхан сэдьхэлтэй хубуудыншье эрхим хүнүүд болонхой. Нэгэ хубуниинь гушаад жэл соо трактарист, хоёрдохинь үнинэй тоосоошон мэргэжэлтэй байһан. Гурбадахи хубуниинь «Правда Бурятии» газетын уран зурагшаар ажалладаг.

Мүнөө Дулмын Жамса яһала һайн болонхой. Дулма эхынгээ нэрые нэрлүүлжэ, һамгатай, хубуутэй, хотоймо айл туһхинүүлээ. Тэрээндэнь эхынь һайхан сэдьхэл баясан хүлгэнэ. Жалма хүгшэнэй ашата һайхан туһые Дулмын Жамса бухы наһан соогоо мартахагүй даа.

Нима ЦЫНГУЕВ.

Намарай харгыг
П. ЯХНОВЕЦКИЙН

мпозиторнуудай пленум нээжэ
йна.

С. ДОРЖИЕВАЙ
фотонууд.

Герой-космонавтнуд Токиодо нээгдэһэн «СССР-тэ замбуулиниие шэнжэлэлгэ» гэжэ совет выставкые харагшадтай уулзааба, өөһэдынгөө нинидэлгэнүүд тухай, замбуулиниие шэнжэлхэ түсэбүүд, совет арадай ажабайдал ба ажал хэрэгүүд тухай хөөрэбэ.

Валентина Николаева-Терешкова, Андриян Николаев мүнөөдэр Японой «Асахи», «Иомиури», «Майнити» гэжэ ехэ газетэнүүдэй редакциинуудта ошоһон байна.

Афро-Азиин конференцидэ хабаадахагүй гэжэ КНР шиидээ

ПЕКИН. октябриин 27. (ТАСС). Ноябриин 5-да Алжирта нээгдэхээр хараалагдаһан Азиба Африкын орнуудай хоёрдохи конференцидэ хабаадахагүй гэжэ КНР-эй правительство шиидхээ. Энээн тухайдань газетэнүүдтэ мүнөөдэр тунхаглагдаһан КНР-эй правительствын мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

АГ, ХҮНДЭЛДЭГ ХҮН

дэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан юм.

Атомна зэбсэг хорихо тухай Стокгольмын уряа бэшэг бухы дэлхэй дээрэ таража, арад зоной дунда угаа үргэн далайсатайгаар дэмжэгдэбэ. Энэ уряада 500 миллионһоо дээшэ хүнүүд гар табяа һэн. Харин хархис этэгээдүүд, дай журөөдэгшэд лэ тус хүдэлөөндэ эсэргүү тэмсэл эмхидхээ. Эб найрамдалай тала баригшад болон дэмжэгшэдыень тэгэнэр хэһээжэ эхилээ һэн. Эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөнэй хориглоһон энэ ушар Англида гол түлэб хабаадана. Миллионһоо дээшэ гэшүүдтэй Лондоной кооперативна нэгэдэлэй политическэ болгосоһон тула, бүх зэбсэг хуряалгын талаар 18 гүрэнэй комитедтэ «оролдолго, хүсэлэлгэ гаргажа» үргэлжэлхые США дурадхана. 18 гүрэнэй комитет шалгаал һаа нэгэр сессиеэ нэргээхэ, тиигээд ядерна зэбсэг тараахагүй тухай договор гү, али хэлсээндэ хабаадагай хүдэлмэриинөө үрэ тус тушаа Генеральна Ассамблейдэ элидхэ тон һайн үндэһэн болохо гэжэ Нольшо тоолоно, тиигээд энэ проектые хүсэд бүрин дэмжэнэ.

США-гай делегаци тон шухала асуудалаар үргэлжэлжэ байһан дискуссиие дары дүүргэхэ гэжэ оролдон, заседаниин түлэг дунда резолюциин проект оруулба. Ядерна зэбсэг тараахагүй тухай договор тушаа үгээ ойлгосохын тула, бүх зэбсэг хуряалгын талаар 18 гүрэнэй комитедтэ «оролдолго, хүсэлэлгэ гаргажа» үргэлжэлхые США дурадхана. 18 гүрэнэй комитет шалгаал һаа нэгэр сессиеэ нэргээхэ, тиигээд ядерна зэбсэг тараахагүй тухай договор гү, али хэлсээндэ хабаадагай хүдэлмэриинөө үрэ тус тушаа Генеральна Ассамблейдэ элидтэй. Ехэнхидээ хада уулатай газарта үргэлаг юм. Энэ үбһэн эртэ үргэлаг байха. Нютаг нютагтаа энэ ногоое элдэбээр нэрлэдэг: «монгол сай» чагырь гэдэгшье бэзэ. Ехээр үргэдаг газартань сай болгон хэрэглэдэг юм.

Н. НАМДАКОВА.

А. М. Горькиин нэрэмжэтэ библиотекын хизаар ороноо шэнжэлхэ таһагай хүдэлмэрилэгшэ.

Дүн хамта 700 американска самолёт ДРВ-дэ унагаагдаа

ХАНОЙ. октябриин 27. (ТАСС). Батьлонгви арал дээрэ байдаг агаарһаа хамгаалха частнууд үсэгэлдэр США-гай авациин добтолхо үеэр американска 700-дахи самолёдые Вьетнамай Демократическа Республикын территори дээрэ унагаагаа.

Вьетнамай информационно агентствын дамжуулһан коммюнике соо иигэжэ хэлэгдэнэ: Холбоото Штадуул һуулэй үедэ хүндэ хүшэр гэмтэл хохидолдо оробошье, Хойто Вьетнамай һуурин тосхонуудые, промышленна предприятинуудые бүри ехээр бомбододог, буудадаг болоһон байна. Зүгөөр сентябриин 24-дэ американска 600-дахи самолёдой унагаагдаһанна. хойшо һара бага улуутэй саг улөө. Энэ үе соо республикын агаарһаа хамгаалха частнууд үшөө зуун самолёдые, тэрэ тоодо пилодгүйгөөр ниидэдэг хэдэн самолёдые буудажа унагаһан, американска олохон лётчигуудые плендэ абаһан байна гэжэ коммюнике дотор хэлэгдэнэ.

Индонезидэхи байдал тушаа

ЛОНДОН, октябриин 27. (ТАСС). Сентябриин 30-да гүрэнэй урбалга хэхэ һэлэлгэдэ хабаадаһан сэрэгэй бухы алба хаагшадай өөһэдынгөө частнуудта бусахыень Индонезиин хуурай газарай сэрэгүүдэй командлагша генерал-майор Сухарто уряалба. Энэ уряае хэрэгсэгээгүй хүнүүд хатуугаар хэһээгдэхэ гэжэ Сухарто мэдүүлээ гээд Рейтер агентствын корреспондент Джакартаһаа дамжуулба.

Индонезидэ коммунистнуудые мүрдэлгэ, барижа тушаалга үргэлжэлнөөр. Гансахан суббботодо, октябриин 23-най үдэр, компартиин 55 гэшүүд Джакартада баригдажа тушаагдаһа байна гэжэ тэрэ корреспондент мэдээсэнэ. Коммунистнуудые, бусад түрүү үзэл бодолтой эмхинүүдэй гишүүдые хүдэлмэриһөө гаргахыень мэдэлдээ байдаг яамангуудай хүгэбэрилэгшэдтэ хүдөө ажахын министр Саджарво заабари үгэһэн байна.

Сукарно политическэ партинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй уулза үгэ хэлсэбэ

Энээниие мэдэнэ гүт?

БАДАН ҮБҺЭН

Бадан гэжэ үбһые үни холоһоо эм дом болодог гэжэ хүн хэлсэдэг гээшэ. Нэн түрүүн, хото гэдэһэнэй үбшэндэ һайн гэжэ хэлсэдэг байһан ааб даа. Энэ үбһэндэ витамин С бии гэдэг. Баданай үндэһэн хото гэдэһэнэй үбшэндэ хэрэглэхэһээ гадна, хоолой хоолзуурай катарта, элдэбын шархада һайн гэжэ хэрэглэдэг байгаа.

Түгэд эмшэд энэ үбһые үшөө ондоошье үбшэндэ хэрэглэдэг байһан бээ. Жэшээнь, сабын үбшэндэ, уушханай ханааһанда, үе мусыч, хэрхэ үбшэндэ хэрэглэдэг, мүн халуунние бууруулдагшье гэдэг ха. Энэ үбһэнэй набшаһые шатахадаа турхихэдэ һайн юм.

Һүүлэй үедэ бадан үбһэн медицинэдэ, ветеринарида үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болонхой.

Бадан—мабша намаа ехэтэй олон жэлэй үргамал. Хонхолиг, ехэ гоё сэсэг-

Улаан-Удын авиаметстанциин мэдээсэнэнэй ёһоор мүнөөдэр республика доторнай бүрхэгшэг байха, хойто нютагуудта багахан саһан орохо. Баруун тээһээ һулаханаар һалхилха. Хойто нютагуудта 0—5 градус хүйтэн байжа, бэшэ аймагуудта 1—6 градус хүрэтэр дулаарха, Улаан-Удэдэ үглөөгүүр 3—5 градус хүйтэн, үдэртөө 3—5 градус дулаан байхаар хүлеэгдэнэ.

Октябриин 31-нэй ноябриин 1-нэй үдэрнүүдтэ республика доторнай бүрхэгшэг байха, саһан орохогүй. Хойто аймагуудта һүниндөө 20—25, үдэртөө 0—5 градус хүйтэн, бэшэ нютагуудта һүниндөө 8—13 градус хүйтэн, үдэртөө 0—5 градус дулаан байха.

ЮҺЭТЭЙ ААД, ДОЛООДОХИ КЛАС

Саша хоёртойдоо үзэг мэдэдаг болоо. Хойто тээнь хаа
лоод байхада тэрэ хубуун ном унщадаг болоһон. Дурбэтэй
дэг, сээжээр тоо бододог болоһон гэхэ.

Саша Дворак долоотойдоо бухы үхибүүдтэл адли
ороо. Хурэһеөр хоёрдохи класста һурахадаа, программынь
ра соо түгэхөө. Удаадахи хоёр жэл соонь гурбадахи, дүр
табадахи, зургаадахи классуудта һуралгалай курса
юм. Тиихдээ гансахан таба сэгнэлтэтэйгээр һураа. Мүнө
Саша Горловкын 13-дахи һургуулида һурана. Үзэһэн
бэрхээр ойлгодог. Энэ хубуун тоо бодоходоо догд
шугам шадамараар хэрэглэнэ. Наймадахи классайхидай
тоо бодоходонь, тэдэнэртэ гүһалдаг байха юм.

Саша үхибүүн лэ хадаа үхибүүн, нүхэдтэйгөө адли
футболой бүмбэгэ сохидог, шатар наададаг, ном һонирхо
Бэлиг ехэтэй энэ хубуунэй бэеын ургалта, ехэ бодо
довкын дүй дүршэлтэй врачнар ажаглан хаража байдаг.

дэгдэһэн проект 18 гүрэнэй комитедэй удаадахи элидхэл соо оруулхые
манай правительство хүсэхэ һэн байна гэжэ американска түлөөлэгшэ хэлэбэ. Тиимэ болохолоороо, энэ асуудал шиидхэлгые бүхэли жэлээр хойшолуулха гэжэ США-гай бүри мүнөөнһөө түсэблэжэ байһаниинь элбэ болоно. Нэгэ жэлэй үнгэрхэдэ, баһа иимэ ушар тохёолдожо болохо байн бшуу. Ядерна зэбсэг тараахагүй тухай договор дары баталха туха шиидхэбэри мүнөө эндэ гаргаха шу хала гэжэ Советска делегаци тоолоо гаад Н. Т. Федоренко тэмдэглэбэ. Тиимэ договорой гол асуудалнуудыг элирхэй һонороор тодорхойлхо ёһ тойбди гэбэ.

ПРАВ БУРЯ

Мүнөөдэрэй

Нэгэдэхи хуудаһан
ноймнай түрэһэн
туруу бэшэг. СССР-
торнуудэй IV съезд
тухай материал. Ү
дэдэһэн шухала
«Түүхын хуудаһ
корреспонденци.

Хоёрдохи хуудаһ
дэй АССР-эй Минис
дэй Турууларшын
шо В. Дубровский
жалгые эмхитэй
гэһэн статья. Пар
Редакциде ерэһэн
магай газетэнүүдэй

Гурбадахи хуудаһ
томиной фотореп
саана юун боложо
материалнуд. «Ни
болон уласхооронд
статья.

Дүрбэдэхи хуудаһ
тын удартэ зорюулг
һан. Е. Глушковай
ба үхибүүнэй бэе

Замазка юрэнхыг
мелаар хэдэг ааб даа.
нэй сиибэдхээр (зөөл
һүн) һайн замазка
хо. Бусалгагаагүй,
тор нюдэгдэһэн 800
бөөсөн 200 грамм
хоёрые һайса хо
Тиихдэ ехэ бүхэ
даг, гантаса хахар
бэхээр нялладаг
дог.

* * *

Юрын модон шал
лиг юумэнэй дүһажа
болоод байгаа һаань,
гурил үбэнүүлэн, б
шаха. Бэхэ һородо
рэнь табяад, ехэ
утюгаар элюурлэхэ

* * *

Шала дээрэ бэхэ
һаа лимоной кислот
хада болохо.

* * *

Гарайнгаа бэхэрэ
һаань, хүбэндэ на
гү, али одеколон шэ
галаг. Удаань гара
мылдэд угааха. Бу
баһа нэгэ иимэ арг
болоһон толбые ухэ
шиигтүүлээд, зург
гоор үрэхэдэ һалда

Редактор
Ц. О. О

УНШАГШАДАЙ АНХАРАЛДА

«Буряад үнэн», «Правда Бурятии» газетэнүүдые захиха болзор байгша оной ноябриин 25-да дүүрэхэнь. Эдэ газетэнүүдые захихаяа мартаагүй гүт?

«Буряад үнэн» газетэ захиха хахад жэлэй сэн 3 түх., жэлэйнь сэн 6 түх., «Правда Бурятии» газетын хахад жэлэйнь сэн 3 түх., жэлэйнь сэн 6 түх.

Газетэеэ шамдажа захиит!

Шанай адрес, телефонуд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, ответ. секретаря—38-42, зам. редактора—35-84, секретари отделов: сельскохозяйственный—47-59, 35-14, промышленности—48-89, 33-61, корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: партийной—40-49, идеологический—24-74, советского строительства—34-93, рабселькоров и писем—25-41, 38-30, информации—34-05 и переводов—24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Министров Бурятской АССР.

Н05060. Зак. №

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур.
1965 оной октябриин 30.